Боротьба страйкерів у Меркол вимагає вашої підтримки. Спішіть!

ТАКИХ БОЙЦІВ ТРУДЯЩІ УСЬОГО СВІТУ ЗВЕЛИЧАТИМУТЬ ПОВСЯКЧАСНО

Брентфорд, Онт.

В нас відсвятковано 3 річницю смерти замордованих американською буржуазією Н. Сакка і Б. Ванзеті. Трету річницю відсвятковано 24 серпня, в неділю, пополудні масовим вічем.

Тов. А. Ласінський, як голова цего свята, відкрив короткими словами, пояснюючи, чому свідоме робітництво згадує таких борців. Опісля покликав до слова т. Заячковського.

Тов. Н. Заячковський переповів життя і боротьбу Сакка і Ванзеті від дитячих років, як вони були оба змушені з Італії виїзджати за куском хліба в багату Америку, оставляючи рідну землю як всі інші іміґранти.

Одначе, в Америці зустрілись з таким самим життям, яке оставили в Італії. І коли пізнали добре, що є в нинішнім капіталістичнім світі дві клясі, а саме визискувана і визискуюча, тоді стали на чолі орґанізованих і неорґанізованих робітників, брали участь у страйках, проводили клясовою боротьбою й тільки за це буржуазний суд засудив і знищив їх 22 серпня 1927 року на електричному кріслі. І їх тіла знищено, але їх дух живе в мільйонах послідовників і тому ми згадуємо і будемо згадувати імя таких борців. Дальше тов. промовець згадав, що це не перший такий випадок, але вже сотки невинних робітників згинуло і томиться по буржуазних тюрмах. От і зараз замучуються по тюрмах тов. Муній і Білінґс, які вже 14 років томляться в каліфорнійських тюрмах невинно. Також згадав промовець про ріжні капіталістичні країни, як Польщу, де недавно засудили 3 невинних робітників у Львові на смерть за розповсюднювання летючок між безробітними, говорив про сьогоднішні події в Китаю, де пролетарі зводять боротьбу зі своїми й чужими капіталістами, згадав про Індію, де "робітничий" уряд Великої Британії гнобить індусів й вимордовує їх за те, що повстають проти неймовірного визиску і гноблення. Так само промовець торкнувся економічної кризи, що охопила капіталістичні держави, включаючи й Канаду, опріч одинокого Радянського Союзу, де робітники й селяне самі правлять. Буржуазія зі своєю раціоналізацією так догосподарилась, що сьогодні 30 мільйонів є без праці, які голодують в той час, як всі маґазини заповнені товаром, а робітники голодні й обдерті ходять. Дальше в своїй промові згадав товариш про теперішній страйк майнерів у Меркол, Алта., де боротьба йде за дійсний провід юнії і що майнерір знаходяться в прикрім матеріяльнім положенні. Щоб цей страйк виграти, треба мати засоби до життя, а це якраз вимагає грошей.

На заклик промовця зібрано всего 83 на поміч майнерам. Ця сума дуже маленька, одначе, більшість наших товаришів, а головно присутних, самі вже по 6, а то й по більше місяців сидять без праці і не мають грошей.

На закінчення мітінґу відспівано "Інтернаціонал".

Робкор.

НА РІЧНИХ ЗБОРАХ РОБІТНИЧИХ СПОЖИВЧИХ КООПЕРАТИВ У ТІММІНС, ОНТ.

Тіммінс, Онт.

Дня 24 серпня відбулися річні збори робітничих споживчих кооператив в Тіммінс, Онт. На зборах були делеґати з Тіммінс, Савт Порклюпайн і Кіркленд Лейк. Ці збори були одні з найсерйозніших в історії робітничих кооператив в цім окрузі.

Я не буду описувати про всі звіти які здавали управителі кооператив, бо це було-б дуже нудке читати і забрало-б дуже багато місця в ґазеті.

Поминаючи усі ділові звіти управителів кооператив, я зупинюся тільки на клясовому характерові наших робітничих кооператив.

Бизнесові звіти йшли плавно без жадних перешкод. Нарешті прийшла точка, як наші кооперативи мають відноситися до клясової боротьби та щоб наші робітничі кооперативи брали більше активнішу участь в тій боротьбі. В цій точці була резолюція з Кіркленд Лейк, щоб помогти страйкерам в Меркол. Дальше були домагання, щоб дати допомогу "Воркерові" і французькому робітничому часописові "Ль Урвіє Кенедієн" котрі хочуть негайної допомоги від робітничої кляси, щоб вести дальше завзяту клясову боротьбу з сьогоднішним несправедливим ладом. В дискусії над тими питаннями вивязалася завзята боротьба. Деякі робітники уважають бизнес за більше важніший як клясову боротьбу, котра є тепер майже в повному розгові, і арґументували, що помагаючи клясовій боротьбі, можуть пошкодити кооперативам. Клясово свідомі робітники вияснили помилкове розуміння робітничих кооператив деякими робітниками й вирішили, щоб дати $100 на страйкерів у Меркол, $100 на "Воркера" і $100 на французький робітничий часопис в Монтреалі.

Дальше, клясово свідомі робітники поставили внесок, щоб на будуче комітет кооперативи пильно слідив за клясовою боротьбою і час від часу помагав матеріяльно страйкам, робітничій пресі й взагалі робітничому визвольному рухові. Всі повищі домагання увійшли в життя великою більшістю голосів присутних членів кооператив.

Всі робітничі кооперативи повинні спішити на поміч клясовій боротьбі, бо всі ті робітничі кооперативи є засновані самими робітниками й мають помагати робітничій справі, бо це є наш обовязок.

Танасків.

ЖАДАЄМО ВІД ФАШІСТСЬКОЇ ПОЛЬЩІ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД СМЕРТИ ТРЬОХ РОБІТНИКІВ У ЛЬВОВІ

Оттава, Онт.

Неділя дня 24 серпня на протестаційному зібранні товариш голова, Дідейчук, пояснив присутним про засуд трох робітників у Львові на смерть за роздавання летючок і схвалено протест резолюції та заслано одну до правительства Канади, другу до правительства польського у Варшаві, трету до польського конзуляту у Монтреалі.

Зміст резолюції такий:

Працюючі маси зі західньо-українських земель, які є на іміґрації в Канаді, протестують проти ганебного вироку, що видав польський фашістський уряд на трох робітників, Гірша, Юґенда і Пропера, за розношування летючок вчас Міжнародного дня на 6 березня.

Львівський вирок то відповідь польського фашізму на наростючу революційну хвилю, що грозить поваленням фашістського уряду.

Польський фашізм, рятуючи своє прикре положення, відповідає посиленим терором на революційний рух, шляхом видавання смертних вироків на борців працюючих мас, котрі накликують до боротьби, щоб не дати звалити на спину працюючих того тягару. І помимо таких нечуваних репресій і варварських вироків працюючі маси встають під керівництвом пролетаріяту і його аванґарду комуністичної партії йдуть боротьбою проти кляси визискувачів.

Працюючі маси Канади, котрі стоять в робітничо-фармерськім фронті, відповідають масовими протестами польському фашістівському урядови, начолі котрого стоїть Пілсудський. Ніде не є так міцно прикручена шруба капіталістичного визиску, як на західньо-українських землях, які буржуазія вважає за обєкт кольоніяльної політики.

Фашістському урядови не досить того, що стріляє до голодних демонструючих робітників, коли вони домагаються хліба або праці, але він хоче той рух стероризувати шляхом замикання по тюрмах найкращих бойців працюючих мас.

Ми, робітники з місцевости Оттава, домагаємося негайного випущення на волю всіх трьох засуджених на смерть робітників і взагалі всіх політичних вязнів, що томляться зараз по тюрмах Польщі.

Робітники Оттави стверджують, що таких вироків ніде ще не було, навіть за Австро-Угорщини, ні в часах найчорнішої царської реакції і стверджують, що працюючі маси Західньої України і Західньої Білоруси повстали в період найбільш загостреного фашістського терору і наступу з боку фашізму на революційний фронт.

Польський фашізм, щоби у спішнійше готуватись на збройну інтервенцію проти Радянського Союзу, звязався з українським фашізмом з під знаку УНДО, УСДП і радикалів, які разом з польським фашізмом стараються в крові затопити революційний рух трудящих. Комуністична Партія Західньої України весь час стоїть серед мас на чолі руху працюючих й веде їх в наступ на фронт капіталу.

Робітники й робітниці, зібрані на мітінґу в Оттаві, приріка-ють нести поміч моральну і матеріяльну всім політичним вязням і жадають негайного випущення їх на волю.

Геть з катівським вироком на товаришів, Гірша, Юґенда і Пропера у Львові! Геть з диктатором Пілсудським і його фашістським урядом! Геть з безробіттям, голодом і війною! Геть зі збройним нападом на Радянський Союз!

Хай живе Комуністична Партія Західньої України! Хай живе боротьба західньо-українських працюючих мас аж до відірвання від Польщі західно українських земель й за прилученням їх до Радянської України!

Хай живе Союз Радянських Соціялістичних Республик!

Нехай живе Китайська Революція!

П. Гойдейчук, секретар.

ВЕЛИКІ Й МАЛІ ВИЗИСКУВАЧІ НАСІЛИ НАС, РОБІТНИКІВ

Су Сейнт Мері, Онт.

Два й пів місяця працювало нас пару робітників на залізній дорозі на тринацятій милі. Над нами знущався увесь час один форманина, який хотів вибитися понад усіх форманів, щоб отримати похвалу від компанії за гонення робітників.

Оцей форманина так і говорив, що робітник це ніщо, сьогодня є і вже немає його. З його вини вже побило тут три гендкари, неодин робітник вмлівав від насильної праці, яку завдавав оцей форманина. Мало того, робітники мусіли працювати на компанію останніми силами, той самий форман заставляв ще робітників задармо працювати в його після компанійної роботи. Вчас роботи на залізній дорозі він не давав робітникам навіть й словечком заговорити один до одного, курити теж не сміли й води напитися так само було годі.

Робітників заставляв він кормити свої свині, носити воду, й виконувати усю хатню роботу навколо його хати. Якось одному робітникові самий цей форманина побив тайзами ноги й він не вспіл був довший час працювати. Форман навіть не подавав до шпиталю того робітника, щоб вщадити компанії компензейшен. Робітник знов самий боявся зголосити до шпиталю, щоб його не відправив форман від праці.

Як вірно й собачо повнить цей форман свою працю для компанії свідчить найкраще те, що він, хоч дістає від компанії нафту для робітників, не дозволяє нам світити, не дає навіть прочитати робітничої ґазети, мовляв, хочете читати, так купіть собі нафту.

Й робітники терплять такому наганячеві, бо самі не є зорґанізовані, не вміють постояти за свої права. А час би вже повести боротьбу й з малими визискувачами, панськими наганячами, що в гоненні робітників у праці намагаються перебігти своїх панів.

Дорожник.

ЧИМ БІЛЬШЕ МИ ВЧИМОСЯ, ТИМ КРАЩЕ БАЧИМО ВЕЛИЧ ТОГО ЗНАННЯ

Паркдейл, Ман.

У сотному числі "УРВ", з 23 серпня, ми, учні сьогорічного ВОК, з зацікавленням прочитали допис Екс-курсанта, п. н. "Як там наші курсанти?" Зацікавлення наше зрозуміле, бо про нас же написано в тому дописові. Як-не-як, а на нього треба відгукнутися, бо Екс-курсант може й справді зацікавив своїм питанням "Але чомусь нічого не пишуть про себе і про свою науку курсанти нинішнього ВОК" ширший загал членства наших орґанізацій і симпатиків, читачів нашої преси.

Ми погоджуємося з товаришом Екс-курсантом, що про сьогорічній ВОК треба б час до часу написати дещо у часописові, як писалося й про минулі курси. Що й на курсантів спадає обовязок у тому "дещо" взяти участь, з цим ми теж погоджуємося. Але не зовсім можна погодитися з тоном допису.

Давніше ми писали до часопису як уміли і завдавали товаришам редакторам чимало клопоту. Зараз ми вчимося писати так, щоб у наших дописах, а може й статтях, було справді те, що ми самі пишемо. Та це не найважливіший у нас предмет навчання. У нас їх стільки, та й деякі куди важливіші, що на їх вивчання не хватає часу. Наука забирає у нас весь час і зараз не залишається ні одної вільної хвилини на щось небудь інше поза нею.

Після снідання, яке ми маємо кожного дня в годині 7.30 ранці, наука починається в нас у клясі в годині 8.30. Вона триває аж до пятої години пополудні, з півторагодинною перервою на обід. В 6 годині пополудні у нас вечеря, а від 7 до 10 год. вечером ґрупові вивчання й лябораторна розробка матеріялів. Коли ж до цього додати ще читання і підготовку на самотужки, то вийде яких 14 годин денної тяжкої праці для наших робітничих, непривичних до того, умів. А умова праця важка й вичерпує сили швидше, як фізична, до якої ми звикли.

Вивчаємо ми такі предмети 1. політичну економію, 2. історичний матеріялізм, 3. історію клясової боротьби (дехто бере й загальну, всесвітню історію), 4. суспільствознавство, 5. історію ВКПб, 6. історію КПбУ, 7. географію фізичну, загальну й політично-економічну, 8. анґлійську мову, 9. український правопис і граматику, 10. Комуністичний Маніфест, з широкими історичними поясненнями (за яким на черзі в нас Програма Комінтерну, 11. Ленінізм (що його ми тільки що почали; а в який увійде ціла низка галузів вивчання — партія, трейд-юнійний рух, масові орґанізації, аграрне питання то-що, 12. журналістику, 13. математику (беруть деякі товариші), 14. вивчаємо, як промовляти.

З нього, здається, кожному читачеві стане ясно, що в нас зараз вільного часу нема. Не дивно тому, що ми досі нічого не писали до наших часописів. Але швидко будемо час до часу не тільки писати, а й застосовувати нашу науку у практичній праці. Наш великий вчитель Ленін вчить нас, що нам потрібно теоретичної підготовки, а заразом вказує, що вона не може мати ніякого значіння, якщо її не застосовувати на практиці. Тому ми, засвоюючи теорію, готовимося до практичної роботи. Але не відійшли б ми далеко від наївних дітей, коли б думали або говорили, що за цих три місяці науки, які ми вже пройшли, ми вже все знаємо і все можемо робити. Навпаки, чим більше ми вчимося, тим краще бачимо велич того знання, яке нам, робітникам, необхідне, а якого ми не маємо можливости засвоїти. Ми досі зрозуміли, що наш ВОК, хоч який він величезний для нас здобуток і виявив незвичайного нашого поступу вперед, може за шість чи сім місяців дати нам тільки основи для того, щоб ми далекше могли самотужки вивчати велику науку наших мислителів і великих вчителів.

Будемо старатися до кінця нашого навчання використовувати кожну хвилину на те, щоб засвоїти саме найважливіше для нас, робітників, аби, повернувши до наших місцевих орґанізацій, ми могли допомогти їм ступити той крок вперед, який ми робимо, як в теоретичній підготовці, так і в практичній нашій праці.

Сьогорічний курсант.

ПРИСИЛАЙТЕ СТАРУ АДРЕСУ.

Коли переїздите з одної місцевости до другої або переноситеся з одного помешкання до другого, то не забудьте повідомити зараз нашу адміністрацію, аби змінила Вашу адресу. При цім не вистарчить подати тільки нову, але конче потрібно подати і стару Вашу адресу.

ЕРІХ МАРІА РЕМАРК

На західньому фронті без змін

Переклав з німецької мови Ж. Бургардт.

(43)

(Продовження)

За наказом ці тихі постаті зробилися нашими ворогами; наказ може їх зробити нашими друзями. За якимсь столом підписують декілька людей угоду, якої ніхто з нас не знає, і протягом років нашою найвищою метою є те, на що звичайно ввесь світ дивиться з призирством та що карається найвищою карою. Що можна тут іще розріжняти, коли подивитися на цих тихих людей з дитячими обличчями та з апостольськими бородами? Кожний підофіцер для рекрута, кожний учитель для школяра гірший ворог, ніж вони для нас. І всежтаки, коли б вони звільнилися, то знову стріляли б по нас, а ми по них.

Я лякаюся: на цьому зупинятися мені не можна. Цей шлях веде в прірву. Ще не час; але я не хочу втрачати цієї думки, я її заховаю, замкну, поки скінчиться війна. Серце моє калатає: чи тут мета, велика, єдина, про яку я думав, лежачи в шанцях, яку я уявляв як єдине, що може зробити можливим існування всієї людськости після цієї катастрофи, чи це завдання на все життя надалі, гідне цих жахливих років?

Я виймаю свої цигарки, ламаю кожну надвоє та даю їх росіянам. Вони дякують та запалюють їх. Тепер у деяких обличчях тліють червоні точки. Це мене потішає: воно має такий вигляд, наче б це маленькі віконця в темних сільських хатах, які зраджують, що там позаду є затишні та теплі кімнати.

Дні минають. Одного туманного ранку знову ховають росіянина: тепер вже майже щодня помирають. Я якраз на варті, коли його ховають. Полонені співають, вони співають хором, це звучить так, наче б це не голоси, а орґани, що стоять десь далеко в степу. Похорон відбувається швидко.

Ввечері вони знову стоять поза ґратами і до них доходить вітер, що йде з березового лісу. Зорі холодні.

Я тепер знаю декого з-поміж них, що вміють досить добре розмовляти німецькою мовою. Там є музикант, він оповідає, що був скрипачем в Берліні. Почувши, що я трошки граю на фортеп'яні, він приносить свою скрипку та грає. Інші сідають, спираючись спинами на грати. Він стоїть та грає, часто у нього той вираз, що його мають скрипачі, коли заплющують очі, тоді він знову ритмічно колише інструмент та всміхається до мене.

Він грає мабуть народніх пісень, бо інші гудуть підхоплюючи. Це темні горби, що гудять десь глибоко в землі. Голос скрипки здіймається над ними, мов струнка дівчина, світла та самотня — вона ніжна вночі, наче б змерзла, треба близько стояти, в приміщенні було б краще; тут на дворі сумно слухати, як вона блукає, така самотня.

В неділю мені не дають відпустки, бо я вже мав велику відпустку. Тому в останню неділю перед тим, як від'їхати, до мене приїздять мій батько та моя старша сестра. Ми сидимо цілий день у салдатському клюбі. Куди ж нам піти, до бараків не хочеться. В обід ми йдемо собі в поле.

Години тягнуться марудно; ми не знаємо, про що розмовляти. Отже ми розмовляємо про хворобу матері. Вже відомо, що це пістряк, вона вже лежить у шпиталі і скоро їй робитимуть операцію. Лікарі сподіваються, що вона видужає, але ми ще ніколи не чули, що можна б було вилікуватись від пістряка.

"Де ж вона лежить", — питаю я.

"В шпиталі Луїзи", — каже мій батько.

"В якій клясі?"

"В третій. Треба почекати, скільки коштуватиме операція. Вона сама хотіла лягти там. Вона сказала, що там їй буде веселіше. Воно й дешевше".

"Але там вона лежить зо всіма. Коли б вона тільки вночі могла спати".

Батько киває. Його обличчя стомлене та пооране зморшками. Мати багато хворіла; вона, правда, йшла до шпиталю лише тоді, коли її примушувано, але проте це коштувало нам багато грошей і батькове життя власне все й пішло на це.

"Коли б лише знати, скільки коштуватиме операція", — каже він.

"Чи ви не питали?"

"Так просто запитати не можна, коли лікар буде незадоволений, то це недобре, бо він же має робити операцію".

Так, думаю я, отакі вони, бідні люди. Вони не наважуються запитати про ціну, дарма що це їх жахливо турбує. Але інші, яким цього не треба, для них цілком зрозуміло, що треба раніш умовитись за ціну. Ними лікар і не буде незадоволений.

"А перев'язки ще такі дорогі", каже батько.

"Чи ж шпитальна каса нічого не платить?" — питаю я.

"Мати вже надто довго хворіла".

"Чи ж ви маєте трохи грошей?"

Він хитає головою. — "Ні. Але я можу тепер знову взяти позачергову працю".

Я знаю: він стоятиме до 12 години вночі за своїм столом і фальцуватиме, і клеїтиме, і різатиме. О 8-ій годині ввечері він трохи з'їсть цього неспожиного дрантя, що його дають на картки. Після цього він візьме порошок від головного болю та працюватиме далі.

Щоб його трохи розвеселити, я йому оповідаю деякі історії, що собі пригадую, салдатські дотепи і дещо про ґенералів та про фельдфебелів. Після цього я йду з ним на залізничну станцію. Вони мені дають шклянку мармеляди та пачку з картопляними пуддиками, що мати спекла для мене.

Тоді вони відїздять, а я повертаюся.

(Далі буде)

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ І РОЗПОВСЮДНЮЙТЕ ТАКІ ЧАСОПИСИ Й ЖУРНАЛИ:

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ" одинокий український робітничий часопис в Канаді, виходить три рази на тиждень. Передплата: $4.00 на рік, $2.00 на півроку.

"ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ" одинокий дійсно фармерський український часопис в Канаді, що боронить інтереси працюючого фармерства. Передплата: $2.00 на рік, $1.00 на півроку.

"РОБІТНИЦЯ" одинокий журнал в українській мові для працюючого жіноцтва, виходить два рази на місяць. Передплата: $1.50 на рік, 80 центів на півроку.

"БОЙОВА МОЛОДЬ" одинокий журнал в українській мові для української роб.-фарм. молоді, виходить раз на місяць. Передплата лише 50 центів на рік.

Передплату на повищі часописи й журнали посилайте або на імя кожного часопису вокрема, або на імя й адресу:

WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASS'N, Ltd.

Cor. Pritchard & McGregor Sts, Winnipeg, Man.